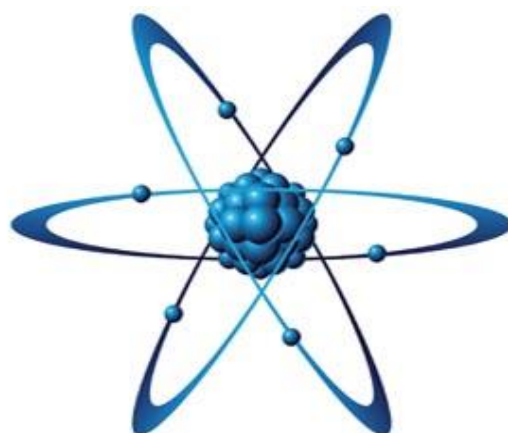


Міністерство освіти і науки України
Уманський національний університет садівництва (Україна)
Господарча академія ім. Д.А. Ценова (Болгарія)
Мазовецький Державний Університет в Плоцьку (Польща)
Університет Південної Богемії в Чеських Будейовіцах (Чеська республіка)
Академія імені Якуба з Парадижа (Польща)

МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
АГРАРНОЇ НАУКИ”,
присвячена 175-річчю з дня заснування
Уманського національно університету
садівництва**



Умань – 2019

МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА РІВЕНЬ ПОТЕНЦІЙНОГО ВРОЖАЮ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ НА СТАНЦІЇ РОЗДІЛЬНА

О. А. БАРСУКОВА, кандидат географічних наук

О. С. ВІННИЦЬКА, магістрантка

Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, Україна

Озима пшениця відноситься до культур найбільш цінних і врожайних зернових культур. Зерно пшениці багате клейковиною, білками і багатьма іншими цінними речовинами. Пшеничний хліб відзначається високим вмістом білку (14%), вуглеводів (80%). Великий вплив на вміст білку в зерні озимої пшениці здійснюють клімат, ґрунти на добрива, які вносяться під посіви озимої пшениці. В пшениці, яка вирощується в південних та східних районах України, білку більше, ніж в пшениці вирощеній в інших районах країни. Підвищити вміст білку можна внесенням органічних та мінеральних добрив.

Зерно пшениці використовується для виготовлення борошна, круп, макаронних виробів та в кондитерській промисловості. Пшеничні висівки – концентрований корм для сільськогосподарських тварин. Солома і полова мають велику кормову цінність. В 100 кг соломи вміщується 0,5 – 1,0 переварюваного протеїну. Солома також використовується як будівельний матеріал, для виготовлення паперу та інших побутових цілей. Інколи пшеницю використовують як зелений корм тваринам.

Найбільш сприятливі за умовами перезимівлі для вирощування озимої пшениці південні райони України. В сприятливі за зволоженням роки тут отримують врожаї озимої пшениці більше 45 ц/га. Площі посівів під озимом пшеницею в Україні становлять біля 30 % всіх орних земель.

В сприятливі за погодними умовами роки максимальні врожаї найпоширеніших сортів становлять 52 – 55 ц/га. Але по роках врожаї озимої пшениці значно коливаються по території. Ці коливання пов'язані з погодними умовами кожного конкретного року. Тому рівень культури землеробства і оцінка агрометеорологічних умов формування продуктивності озимої пшениці є важливою задачею як землеробів, так і науковців. Застосування інтенсивних технологій вирощування озимої пшениці також призводить до різкого підвищення її урожайності.

Для забезпечення безперервного підвищення продуктивності озимої пшениці необхідні знання кліматичних ресурсів території її вирощування та врахування кліматичних особливостей при плануванні розміщення посівних площ озимої пшениці в районах з найвищою врожайністю.

В ході виконання даної роботи нами були оцінені агроєкологічні умови весняно-літнього періоду вегетації озимої пшениці. Особливу увагу було

приділено аналізу агроєкологічних умов в критичний період вегетації: вихід в трубку-колосіння. Так як в цей період формуються репродуктивні органи рослини. В цілому на досліджуваній території агроєкологічні умови зростання і розвитку озимої пшениці можна вважати сприятливими. Лише запаси продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту в цей період можуть обмежувати розвиток культури.

У роботі використовувалася модель формування агроєкологічного рівня потенційної врожайності сільськогосподарських культур заснована на концепції максимальної продуктивності рослин Х.Г. Тоомінга (1984) і результатах математичного моделювання формування врожаю рослин А.М. Польового (1988).

Модель має блочну структуру і містить п'ять блоків:

- блок вхідної інформації;
- блок показників сонячної радіації;
- блок функцій впливу фази розвитку на продукційний процес рослин;
- блок родючості ґрунту;
- блок агроєкологічного рівня потенційної врожайності.

Збільшення потенційної врожайності загальної біомаси за декаду визначається в залежності від інтенсивності фотосинтетичної активної радіації (ФАР) і біологічних особливостей культури з урахуванням зміни здатності рослин до фотосинтезу протягом вегетації, а також родючості ґрунту.

В ході проведення розрахунків по агроєкологічній моделі потенційного врожаю озимої пшениці на ст. Роздільна Одеської області ми отримали такі сумарні показники як: бал ґрунтової родючості, який дорівнює - 0,620 (від. од.); вміст гумусу в ґрунті 4,5 %; потенційний урожай сухої маси дорівнює 260,5 г/м²; потенційний урожай господарсько корисної частини дорівнює 10,6 ц/га; сума ФАР за вегетаційний період склала 18,9 ккал/см².

Таким чином, в ході виконаної роботи нами були оцінені агроєкологічні умови формування врожаю озимої пшениці за весняно-літній період і агроєкологічний рівень потенційної врожайності культури.

ПРОДУКТИВНІСТЬ МАЛИНИ СОРТУ ФЕНОМЕН ЗАЛЕЖНО ВІД НАВАНТАЖЕННЯ КУЩІВ ПАГОНАМИ

Р. М. БУЦИК, кандидат сільськогосподарських наук

В. В. СІРІВНЯ, магістрант

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

Вирощування малини є важливим питанням сьогодення. Культура є широко розповсюдженою в усьому світі та більшості кліматичних зон України. Ця культура не є першою у списку ранніх, але дозволяє заповнити літній, товарний простір свіжими ягодами, що пов'язане з природними особливостями плодоношення неремонтантних сортів. Така особливість веде до спадання ефективності виробництва малини за рахунок невисокої ціни реалізації ягід та витрат на ручне збирання. Одним зі шляхів поліпшення такої ситуації є підвищення реалізаційної ціни за рахунок якості ягід (розмір, маса, забарвлення) на основі прийомів агротехніки, і зокрема, навантаження кущів плодоносними